

Maatschap Krimpenfort
Sumatralaan 19
1217 GP Hilversum
035-6246650
info@maatschapkrimpenfort.nl
www.maatschapkrimpenfort.nl

Spalk

Het spalkje na een beugel, voor- en nadelen

Misschien heeft u er zelf één, of uw kind(eren). Zo'n ijzerdraadje achter de tanden.

De bedoeling is dat na een orthodontische behandeling, de situatie wordt "vastgehouden" zoals die was op het moment dat de beugel er uitging. Steeds vaker komen we in de praktijk de nadelen van zo'n spalk tegen.

Tegenwoordig wordt bijna altijd routinematig een spalk geplaatst na de beugelbehandeling. Orthodontisten willen daarmee bereiken dat het behaalde resultaat permanent is.

Wat nuance is hier echter wel op zijn plaats. Een orthodontische behandeling vertoont van nature een sterke neiging tot terugval. Dat komt onder andere doordat de oorzaak van de scheefstand (meestal gewoonten van tong, lip, wang, spraakafwijkingen etc) niet wordt aangepakt. Feitelijk wordt vooral aan het symptoom - scheve tanden en kiezen - gewerkt. Na afloop van de beugelperiode zullen deze gewoonten het gebit weer langzaam in de "oude" stand terugbrengen. Maar er is meer, tanden en kiezen hebben van nature de neiging naar voren te schuiven. De natuur heeft dat zo bedacht om slijtage door gebruik te compenseren. Veel mensen hebben zelfs een extra kies (verstandskies) om het verloren materiaal achterin weer aan te vullen.

Door onze moderne methoden van voedselbereiding treedt slijtage echter veel minder op, gevolg: geen ruimte achterin voor de verstandskies, te weinig ruimte voorin voor de (onder)tanden. Deze natuurlijke

kracht is zo groot dat we vaak zien dat ook de spalk het niet houdt, en de spalk loskomt. Vanzelfsprekend hebben orthodontisten weinig zin in het "gezeur" van patiënten omtrent terugval. Daarom hebben ze een truc bedacht: de spalk.

Oké goed plan, probleem opgelost. Nee, dat is maar de helft van het verhaal. Een draadspalk houdt alleen de fronten vast, de kiezen zien we niet, dus scheefstand later is daar kennelijk niet zo belangrijk. Dat roept bij mij vragen op.

Maar wat veel erger is, is het feit dat de tanden aan zo'n spalk razend moeilijk zijn schoon te houden, dat vervolgens het verwijderen van tandsteen (en dat ontstaat nu eenmaal als het reinigen niet 100% is) vrijwel onmogelijk is, of dat de spalk wordt losgetrokken bij het tandsteen verwijderen. Als een gaatje moet worden gevuld in deze tanden (en die ontstaan gemakkelijker als de reiniging niet 100% is) moet de spalk eerst worden verwijderd. Als een foto moet worden gemaakt van de tanden, overschaduwde de metalen draad gemakkelijk juist datgene wat je wil zien.

Als patiënt moet je er rekening mee houden dat permanente spalkjes permanente zorg betekenen. Komt een spalk (gedeeltelijk) los, dan zal de ORTHODONTIST deze weer moeten vastzetten. Immers als een spalk loskomt is er ergens spanning, simpelweg vastzetten kan verschuiven van het hele front of gebit betekenen. Alleen een orthodontist heeft de kennis het spalkje weer vast te zetten zoals het hoort. Kortom als patiënt moet je je realiseren dat de behandeling niet is afgelopen als je 14 jaar bent.

Persoonlijk heb ik de indruk dat dit niet altijd op de juiste manier door orthodontisten wordt uitgelegd en dat is jammer.

Is er dan geen alternatief? Jawel, maar dat vraagt veel meer discipline en zelfzorg van de patiënt. Het alternatief bestaat uit een "nachtbeugel" die afhankelijk van leeftijd en situatie 1-7 nachten per week moet worden gedragen. Orthodontisten zeggen vaak: "Patiënten houden dat niet vol, die draad daar hoeven ze niks voor te doen. Mijn probleem is dat mensen die niet de moeite willen nemen hun nachtbeugel te dragen, waarschijnlijk

ook niet de moeite nemen hun tanden met spalk met allerlei hulpmiddelen afdoende te reinigen.

Één van de redenen een orthodontische behandeling te starten is elementen zo netjes naast elkaar te zetten dat reiniging goed mogelijk is. Vervolgens die reiniging moeilijk zo niet onmogelijk maken lijkt dus niet logisch.

Hoe nu in de toekomst.

Als u al een spalk heeft zou ik die gewoon laten zitten. U bent al gewend aan goed schoonmaken, maar realiseer u goed dat dat dus zeer belangrijk is!!

Bent u of uw kind onder behandeling bespreek met de orthodontist de beide mogelijkheden. In onze verwijsbrief staat standaard het verzoek goed de overweging te maken al dan niet een spalk te plaatsen.

